

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра технологій у тваринництві

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

“14” травня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ КОЗІВНИЦТВА

Галузь знань 20 – «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність 204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Освітня програма «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Розробники: Туринський В.М. – професор, доктор с.-г. н., професор

Богданова Н.В. – доцент, кандидат с.-г. н., доцент

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни. Дисципліна «Технологія виробництва продукції козівництва» передбачає вивчення біологічних особливостей кіз; технологій виробництва, первинної і поглибленої переробки продукції козівництва: молоко, м'ясо, вовна і пух, шкіра і хутро; порід кіз різних виробничих напрямів, їх використання у сучасних умовах національного і світового ринку; теоретичних основ і практичних методів селекції кіз; особливостей організації племінної роботи в господарствах різних типів та форм власності; технології відтворення стада кіз; годівлі та утримання кіз; технології виробництва і переробки козиного молока; структурної схеми формування конкурентоспроможного виробництва і переробки продукції козівництва в Україні.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»	
Освітня програма	«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	3	4
Семестр	6	7
Лекційні заняття	30 год.	2 год.
Практичні, семінарські заняття	-	-
Лабораторні заняття	30 год.	-
Самостійна робота	60 год.	118 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	-

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни “Технологія виробництва продукції козівництва” є вивчення технології виробництва, первинної і поглибленої переробки товарної продукції козівництва: молока, козлятини, вовни (пуху) та шкірсировини в господарствах різних форм власності та підпорядкування.

Перелік освітніх компонент, які передують вивченню навчальної дисципліни: Морфологія сільськогосподарських тварин (ОК 2), Фізіологія сільськогосподарських тварин (ОК 8), Годівля тварин і технологія кормів (ОК 9), Технологія утримання та благополуччя тварин (ОК 13).

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів зоотехнічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва.

СК 2. Здатність використовувати сучасні знання про способи відтворення, закономірності індивідуального розвитку та розведення тварин для ефективної професійної діяльності у галузі тваринництва.

СК 3. Здатність використовувати знання з основних технологій заготівлі, виробництва та зберігання кормів для формування кормової бази підприємства.

СК 4. Здатність до складання раціонів для різних видів і статевовікових груп тварин та організації їх нормованої годівлі з урахуванням наявних фінансових та ресурсних обмежень.

СК 5. Здатність застосовувати різні системи та способи утримання сільськогосподарських тварин і контролювати та оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень.

СК 6. Здатність застосовувати базові знання економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва.

СК 12. Здатність застосовувати знання організації та управління технологічним процесом переробки продукції тваринництва для ефективного ведення господарської діяльності підприємства.

СК 13. Здатність аналізувати господарську діяльність підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати.

СК 14. Здатність використовувати спеціальні знання для проведення санітарно-гігієнічних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН-1. Забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва.

ПРН-2. Навчати співробітників підприємства сучасних та нових компонентів технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва.

ПРН-8. Застосовувати знання з відтворення та розведення сільськогосподарських тварин для ефективного ведення господарської діяльності підприємства.

ПРН-9. Обирати раціональні технології заготівлі, виробництва та зберігання кормів.

ПРН-10. Здійснювати нормовану годівлю тварин.

ПРН-11. Забезпечувати оптимальні умови утримання сільськогосподарських тварин і мікроклімат технологічних приміщень.

ПРН-12. Застосовувати закони економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва.

ПРН-16. Впроваджувати і використовувати на практиці науково обгрунтовані технології виробництва і переробки продукції тваринництва.

ПРН-17. Розробляти і ефективно управляти технологічними процесами переробки продукції тваринництва.

ПРН-18. Здійснювати первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати;

ПРН-19. Забезпечувати дотримання біологічної безпеки на підприємствах із виробництва та переробки продукції тваринництва.

ПРН-20. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

ПРН-21. Знати основні історичні етапи розвитку предметної області.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин														
	денна форма							заочна форма							
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
Змістовий модуль 1. Продукція козівництва															
Тема 1. Сучасний стан, історичні аспекти і перспективи розвитку козівництва в Україні та світі	1	4	2		2			20						20	
Тема 2. Вовнова і пухова продуктивність кіз	2	4	2		2										
Тема 3. М'ясна продуктивність кіз	3	4	2		2										
Тема 4. Молочна продуктивність кіз	4	4	2		2										
Тема 5. Оцінювання якості козиного молока органолептичним методом	5	2			2										
Разом за змістовим модулем 1		38	8		10		20	20						20	
Змістовий модуль 2. Селекція кіз															
Тема 6. Теоретичні основи селекції кіз. Походження, одомашнення та доместикаційні зміни кіз	6	2	2		-			20						40	
Тема 7. Оцінка кіз за конституцією та екстер'єром	7	2			2										
Тема 8. Бонітування кіз	8	6	2		4										
Тема 9. Племінна робота у козівництві	9	4	2		2										
Тема 10. Породи кіз	10	4	2		2										
Разом за змістовим модулем 2		38	8		10		20	40						40	
Змістовий модуль 3. Технологія козівництва															
Тема 11. Технологія відтворення стада кіз	11	4	2		2			20						58	
Тема 12. Утримання і догляд стада кіз	12	4	2		2										
Тема 13. Годівля стада кіз	13	4	2		2										
Тема 14. Одержання, первинна обробка і переробка продукції козівництва	14	8	4		4										
Тема 15. Козівництво як бізнес. Стратегія формування високотехнологічного, конкурентоздатного молочного козівництва в Україні	15	4	4						2	2					
Разом за змістовим модулем 3		44	14		10		20	60	2					58	
Усього годин		120	30		30		60	120	2					118	

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасний стан, історичні аспекти і перспективи розвитку козівництва в Україні та світі	2
2	Вовнова і пухова продуктивність кіз	2
3	М'ясна продуктивність кіз	2
4	Молочна продуктивність кіз	2
5	Теоретичні основи селекції кіз. Походження, одомашнення та доместикаційні зміни кіз	2
6	Бонітування кіз	2
7	Племінна робота у козівництві	2
8	Породи кіз	2
9	Технологія відтворення стада кіз	2
10	Утримання і догляд стада овець	2
11	Годівля стада кіз	2
12	Одержання, первинна обробка і переробка продукції козівництва	4
13	Козівництво як бізнес. Стратегія формування високотехнологічного, конкурентоздатного молочного козівництва в Україні	4
	Усього годин	30

4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Продукція козівництва		
1	Будова шкіри кіз	1
2	Оцінювання вовнової та пухової продуктивності кіз	2
3	Оцінювання м'ясної продуктивності кіз	1
4	Оцінювання та облік молочної продуктивності кіз	2
5	Оцінювання якості козиного молока органолептичним методом	2
Змістовий модуль 2. Селекція кіз		
6	Оцінювання індивідуального розвитку кіз	2
7	Оцінювання кіз за конституцією та екстер'єром	2
8	Бонітування кіз	4
Змістовий модуль 3. Технологія козівництва		
9	Проектування технології відтворення стада кіз та вирощування молодняку	4
10	Методика розрахунку руху поголів'я кіз	4
11	Критичні точки контролю та сертифікація продукції козівництва згідно Органік-стандарту та ХАССП	4
12	Визначення економічної ефективності виробництва продукції козівництва	2
	Усього	30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Продукція козівництва		
1	Про фахову діяльність козівництва. Народногосподарське значення, стан і перспективи розвитку козівництва	2
2	Молоко кіз як харчовий продукт	2
3	Оцінювання та облік молочної продуктивності кіз	2

4	Теоретичні основи м'ясної продуктивності кіз	2
5	Особливості козлятини	2
6	Оцінювання м'ясної продуктивності кіз	2
7	Шкіряна та хутрова продуктивність кіз	2
8	Оцінювання вовнової та пухової продуктивності кіз	2
9	Класування козиної вовни та пуху	2
Модуль 2. Селекція кіз		
10	Біологічні особливості кіз	2
11	Походження, одомашнення та доместикаційні зміни кіз	2
12	Конституція кіз та способи її оцінювання	2
13	Екстер'єр кіз	2
14	Інтер'єр кіз і методи його визначення	2
15	Продуктивні особливості кіз	2
16	Зоологічна і виробнича класифікація кіз	2
17	Породи кіз молочного напрямку продуктивності	2
18	Породи кіз м'ясного напрямку продуктивності	2
19	Породи кіз вовнового напрямку продуктивності	2
20	Породи кіз пухового напрямку продуктивності	2
21	Бонітування кіз	2
22	Особливості бонітування кіз молочних порід	2
23	Методи ведення племінної роботи в господарствах різних типів	2
Модуль 3. Технологія козівництва		
24	Структурні компоненти технології: спосіб виробництва і процес виробництва	2
25	Підготовка і проведення окоту	2
26	Технологія вирощування козенят	2
27	Технологія вирощування молодняка	2
28	Особливості годівлі кіз	2
29	Утримання і догляд кіз у зимовий і літній періоди року	2
30	Одержання, первинна обробка і переробка продукції кіз	2
Усього годин		60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

(вибрати необхідне чи доповнити)

- усне або письмове опитування;
- тестування;
- захист лабораторних робіт.

7. Методи навчання (вибрати необхідне чи доповнити):

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);;
- практичний метод (лабораторні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Продукція козівництва		
Лабораторна робота 1. Будова шкіри кіз	ПРН 1, 5, 10, 16, 20. У тому числі виконувати параметри та здійснювати контроль технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва; контролювати якість виконуваних робіт: знати особливості будови шкіри кіз; фізико-механічні властивості козиної вовни та фактори, що їх обумовлюють; хімічний склад і хімічні властивості вовни; ознаки вовнової та пухової продуктивності кіз; вміти оцінювати вовнову та пухову продуктивність кіз. Знати теоретичні основи формування м'ясної продуктивності кіз; вплив віку, породи і годівлі тварин на показники м'ясної продуктивності кіз; характерні особливості козлятини та її хімічний склад; основні ознаки м'ясної продуктивності кіз; вміти визначати, оцінювати й аналізувати показники м'ясної продуктивності кіз.	10
Лабораторна робота 2. Оцінювання пухової і вовнової продуктивності кіз		10
Лабораторна робота 3. Оцінювання м'ясної продуктивності кіз		10
Лабораторна робота 4. Оцінювання молочної продуктивності кіз		10
Лабораторна робота 5. Оцінка якості козиного молока органолептичним методом	Знати тенденції розвитку молочного козівництва в світі і Україні; харчову цінність, хімічний склад і лікувальні властивості козиного молока; ознаки молочної продуктивності кіз та фактори, що їх обумовлюють; методику визначення органолептичних показників козиного молока; вміти визначати, оцінювати й аналізувати показники молочної продуктивності кіз; проводити органолептичну оцінку козиного молока відповідно до вимог стандарту; визначати наявність фальсифікантів в козиному молоці.	10
Самостійна робота 1-2.		20
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Селекція кіз		
Лабораторна робота 6. Оцінка індивідуального розвитку кіз.	ПРН 5, 10, 16. У тому числі впроваджувати знання з морфології, фізіології та біохімії тварин у технологічний процес виробництва і переробки продукції тваринництва: знати біологічні, продуктивні і конституційні особливості	10
Лабораторна робота 7. Оцінка кіз за конституцією та екстер'єром		10
Лабораторна робота 8-9.		20

Лабораторна робота 10. Племінний облік, ідентифікація кіз.	кіз; вміти оцінювати екстер'єр кіз, здійснювати вибракування тварин;	10
Самостійна робота 3.	розуміти й аналізувати зв'язок між конституцією, екстер'єром, здоров'ям і продуктивністю кіз.	20
Модульна контрольна робота 2.	Знати основні селекційні ознаки кіз різних виробничих напрямів; вміти оцінювати кіз, використовувати результати їх бонітування у селекційних та технологічних цілях. Знати особливості ведення племінної роботи в господарствах різних типів; порядок ідентифікації та реєстрації кіз; вміти проводити облік продуктивності кіз різних виробничих напрямів; відбір і добір кіз; організувати племінний продаж кіз, виставки та аукціони.	30
Всього за модулем 2		100
Модуль 3. Технологія козівництва		
Лабораторна робота 11. Проектування технологія стада кіз	ПРН 1, 5, 10, 16, 17. У тому числі виконувати параметри та здійснювати контроль технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва; контролювати якість виконуваних робіт: знати біологічні параметри відтворення стада кіз;	10
Лабораторна робота 12-13. Розрахунок руху поголів'я кіз	визначати календарні строки проведення робіт з відтворення стада кіз – підготовка кіз, обладнання й приміщень до окоту;	10
Лабораторна робота 14-15. Розрахунок потреби кормів для годівлі кіз	особливості технології вирощування козенят від народження до відлучення від маток; загальні біологічні особливості кіз, що визначають зоогігієнічні вимоги до системи утримання і догляду кіз різних статевих і вікових груп; вміти організувати систему вирощування молодняку після відлучення.	20
Самостійна робота 4.	Знати особливості годівлі кіз залежно від напрямку продуктивності та фізіологічного стану; вміти організувати процес годівлі кіз у зимовий та літній періоди; проводити відгодівлю козенят і дорослих кіз; застосовувати ресурсозберігаючі прийоми й методи у виробничому процесі.	30
Модульна контрольна робота 3.		30
Всього за модулем 3		100
Навчальна робота	$(M1 + M2 + M3)/4 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
--------------------------------------	---

90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

8.4. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни «Технологія виробництва продукції козівництва» (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/assign/view.php?id=123752>)
 - конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
 - підручники, навчальні посібники, практикуми;
 - методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

9. Рекомендовані джерела інформації

1. Технологія виробництва продукції козівництва : Навчальний посібник / Туринський В.М., Богданова Н.В., Отченашко В.В., Помітун І.А., Цвик В.В., Гранат О.В., Київ: РВВ НУБіП України. 2025. 422 с.
2. Козівництво в Україні: практ. посіб. / Н.М. Зажарська та ін. Київ : РІА «Марко Пак», 2021. 228 с.
3. Давиденко В.М. Козівництво. Миколаїв: МДАУ, 2009. 42 с.
4. Практикум з годівлі с.-г. тварин : навчальний посібник /І.І. Ібатулін та ін. Київ, 2014. 422 с.
5. Інструкція з ведення племінного обліку в молочному козівництві. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0342-18#Text>
6. Технологія виробництва продукції козівництва. URL: <http://buklib.net/books/34118/>

7. Hranat O., Bogdanova N., Turynskiy V. (2024). Features of goat behaviour depending on the temperature and humidity index. *Animal Science and Food Technology*, 15(2), 56-72. URL:

<https://animalscience.com.ua/uk/journals/tom-15-2-2024/osoblivosti-povedinki-kiz-zalezho-vid-temperaturno-vologisnogo-indeksu>

8. Історичні аспекти та перспективи розвитку козівництва в Україні. URL: <https://journals.pdaa.edu.ua/visnyk/article/view/1504/1908>

9. Chumak, S.V., Chumak, V.O., & Horchanok, A.V. (2021). Changes in the goat's milk composition due to heat stress at the farm of the Ukrainian steppe zone. *Theoretical and Applied Veterinary Medicine*, 9(2), 74-81. doi: [10.32819/2021.92012](https://doi.org/10.32819/2021.92012).

10. Contreras-Jodar, A., Salama, A.A., Hamzaoui, S., Vailati-Riboni., Caja, G., & Loor, J.J. (2018). Effects of chronic heat stress on lactational performance and the transcriptomic profile of blood cells in lactating dairy goats. *Journal of Dairy Research*, 85(4), 423-430. doi: [10.1017/s0022029918000705](https://doi.org/10.1017/s0022029918000705).

11. Danchuk, V., Pristupa, T., Klyutsuk, M., & Danchuk, O. (2020). Methods of studying motor activity in animals. *Agrarian Bulletin of the Black Sea Littoral*, 97, 94-107. doi: [10.37000/abbsl.2020.97.11](https://doi.org/10.37000/abbsl.2020.97.11).

12. Dwyer, C.M. (2022). Farming sheep and goats. In *Routledge handbook of animal welfare* (pp. 89-102). London: Routledge.

13. Mylostyvyi, R., & Chernenko, O. (2019). Correlations between environmental factors and milk production of holstein cows. *Data*, 4(3), article number 103. doi: [10.3390/data4030103](https://doi.org/10.3390/data4030103).

14. Nedosekov, V.V., Blakha, T., Sytiuk, M.P., Martyniuk, O.H., Melnyk, V.V., & Yustyniuk, V.Ye. (2021). *Basics of biosafety and animal welfare*. Nizhyn: National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine.

15. Похил, В. І., & Миколайчук, Л. П. (2023). Особливості і харчова цінність молока овець та кіз. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Тваринництво»*, 1(52), 38-43. doi:10.32782/bsnau.lvst.2023.1.6